

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Προβλήματα συμπεριφοράς και κοινωνικής ένταξης των μαθητών στο πολυπολιτισμικό σχολείο

19 Απριλίου 2013, 4.00-8.00
20 Απριλίου 2013, 10.00-18.00

**5^ο Δημοτικό Σχολείο
Βέροιας**

(Ακροπόλεως 12)

Προβλήματα συμπεριφοράς και κοινωνικής ένταξης των μαθητών στο πολυπολιτισμικό σχολείο

Βασιλική Μπρουσκέλη, Ψυχολόγος-Λέκτορας Ψυχολογίας της Υγείας στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

vasoula@hotmail.com

Τα προβλήματα **διαχείρισης του θυμού, των συγκρούσεων αλλά και των αρνητικών συναισθημάτων** του παιδιού αποτελούν θέματα συζήτησης του σεμιναρίου. Συγκεκριμένα, θα συζητηθούν οι αποδεκτοί και μη τρόποι έκφρασης θυμού και οι στρατηγικές διαχείρισής του, οι στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων και διαχείρισης της μη επιθυμητής συμπεριφοράς, με απώτερο στόχο την προαγωγή της ηθικής συμπεριφοράς και όχι απλώς την πειθαρχία. Επιπλέον, θα αναλυθεί η σημασία της αναγνώρισης και αποδοχής των συναισθημάτων των άλλων και θα δοθεί έμφαση στο ρόλο του εκπαιδευτικού- καλού διαχειριστή στην προσπάθεια ενίσχυσης της θετικής συμπεριφοράς. Προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική μελέτη των θεμάτων που θα θιγούν, θα παρουσιαστούν εφαρμοζόμενα προγράμματα ανάπτυξης προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων με τη βοήθεια των βιωματικών μεθόδων και θα δοθούν σχετικά παραδείγματα.

Επιπλέον, θέματα συζήτησης θα αποτελέσουν τόσο **η επιθετικότητα** εν γένει όσο και ειδικά **ο σχολικός εκφοβισμός**, ως μία βασική μορφή επιθετικότητας στο σχολείο. Όσον αφορά την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών, έμφαση θα δοθεί στο ρόλο των «σημαντικών άλλων» και της προσωπικότητας του παιδιού. Θα συζητηθούν τα βαθύτερα αίτια με απώτερο στόχο την εύρεση αποτελεσματικών παρεμβάσεων καθώς και οι δυνατότητες –αλλά και τα όρια- πρόληψης και αντιμετώπισης της επιθετικότητας στο σχολείο. Θα μελετηθούν περιπτώσεις- παραδείγματα ώστε να προκύψουν προβληματισμοί και να προταθούν λύσεις που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός σύγχρονου πολυπολιτισμικού σχολείου.

Οι μορφές του σχολικού εκφοβισμού, η διάκρισή του από άλλες μορφές επιθετικότητας, οι παράγοντες που ευνοούν την εμφάνισή του, οι συμμετοχικοί ρόλοι των μαθητών που εμπλέκονται και τα χαρακτηριστικά θύματος και θύτη είναι μεταξύ των θεμάτων που θα συζητηθούν. Επιπλέον, θα αναλυθεί ο ρόλος της συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας στην πρόληψη και στη δημιουργία αποτελεσματικών παρεμβάσεων .

Τέλος, θα συζητηθεί ο ρόλος της αποτελεσματικής εργασίας και συνεργασίας στην ομαλή **κοινωνική ένταξη των μαθητών** σε αυτό. Θα δοθεί έμφαση στην παρουσίαση των προϋποθέσεων για αποτελεσματική διαπολιτισμική εκπαίδευση και στο ρόλο της ανάπτυξης της αυτοεκτίμησης στους μαθητές του πολυπολιτισμικού σχολείου και θα συζητηθούν οι ανάγκες και τα προβλήματα των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Καθ' όλη τη συνεργασία θα χρησιμοποιηθούν παραδείγματα από την εκπαιδευτική πρακτική, θα παρουσιαστούν μελέτες περίπτωσης, θα χρησιμοποιηθούν βιωματικές ασκήσεις για την επίλυση περιστατικών, θα αξιολογηθούν προγράμματα

παρέμβασης και θα συζητηθούν προτάσεις για χειρισμό ανάλογων περιστατικών από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς.

Βιβλιογραφία

- Βαρνάβα- Σκούρα Τ. (επιμ.) (2008). *Παιδαγωγικές δράσεις και διδακτικές προσεγγίσεις σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Το παράδειγμα του 132^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών*. Αθήνα: Ντουντούμη.
- Berkowitz, L. (1993). *Aggression. Its causes, consequences, and control*. New York: McGraw-Hill.
- Καλατζή-Αζίζι, Α. & Ζαφειροπούλου, Μ. (Επιμ.). (2004). *Προσαρμογή στο Σχολείο: Πρόληψη και Αντιμετώπιση Δυσκολιών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Molnar, A., & Lindquist, B. (1996). Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο. Οικοσυστημική προσέγγιση. Τέταρτη έκδοση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Νικολάου, Γ. (2000). *Ένταξη και εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Olweus, D. (1993). *Bullying at School-What we Know and What we Can Do*. Oxford: Blackwell Publishers.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2007). *Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης (Τόμος Α)*. Επιστημονική Επιμέλεια: Ευανθία Μακρή- Μπότσαρη. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2008). *Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης (Τόμος Β)*. Επιστημονική Επιμέλεια: Ελένη Τζελέπη- Γιαννάτου. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Pat, T. (2000). *Σταμάτα να με πειράζεις. Μια πρώτη ματιά στα σχολικά πειράγματα*. Αθήνα: Modern Times.
- Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Τ., & Χατζηνικολάου, Σ. (2008). *Ούτε καλύτερος, ούτε χειρότερος απλά διαφορετικός*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ψάλτη, Α., Κασάπη, Σ., Δεληγιάννη- Κουϊμτζή, Β.(επιμ.) (2012). *Σύγχρονα ψυχοπαιδαγωγικά ζητήματα: Ο εκφοβισμός στα ελληνικά σχολεία: ερευνητικά δεδομένα και προτάσεις για παρεμβάσεις*. Αθήνα: Gutenberg.